

Medborgarförslag gällande graffitiplank eller platser att lagligt få utöva graffiti målning på Inkom den 4 september 2023

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Kommunstyrelsen avslår medborgarförslaget och noterar att frågan om graffitiväggar redan utretts av kommunen. Medborgarförslaget är därmed färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

I ett medborgarförslag som inkommit till kommunen föreslås att kommunen ska tillhandahålla ett graffitiplank eller platser att lagligt få utöva graffiti på i Nacka.

Det har under de senaste åren beslutats om i flera kommuner runt om i Sverige att tillhandahålla lagliga graffitiväggar och det har i ett flertal fall utvärderats med positivt resultat. Det finns dock ett antal viktiga aspekter kopplade till öppna graffitiväggar som lyfts både i studier och av berörda kommuner bland annat gällande trygghet, praktiska funktioner och miljö. För att det ska fungera på ett bra sätt, upplevas som tryggt och det ska få ett positivt utslag är det nödvändigt att det finns en verksamhet kopplad till den öppna graffitiväggen. Det krävs både engagemang, kunskap och resurser för att utslaget ska bli positivt.

Det finns sedan april 2021 en graffitivägg i privatregi i Nacka. Graffitiväggen är ett samarbete mellan fastighetsbolaget Attrium Ljungberg och nätverket Konstjord. Graffitiväggen är öppen för allmänheten att måla på efter godkännande av ansvarig konstnär.

Behovet för ytterligare en öppen graffitivägg bedöms inte överväga den mängd resurser det krävs för att på ett tryggt och säkert sätt tillhandahålla detta.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 21 november 2023

Bilaga 1. Medborgarförslaget

Yrkanden

Johanna Kvist (S) yrkade, med instämmande av Mikael Carlsson (NL), bifall till förslagen i medborgarförslaget.

Filip Wiljander (M) yrkade bifall till förslaget från juridik- och kanslistaben.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande

Beslutsgång

Ordföranden konstaterade att det fanns två förslag till beslut – förslaget från juridik- och kanslistaben och förslaget från Johanna Kvist (S). Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att arbetsutskottet bifallit förslaget från juridik- och kanslistaben.

Protokollsanteckning

Filip Wiljander lät anteckna följande till protokollet från Moderaterna:

”Medborgaren menar att det finns många duktiga graffitimålare som borde få en chans att på lagligt vis få visa upp sin konst. Moderaterna menar att den möjligheten finns i dag, nämligen genom att privatpersoner eller företag på sin egen mark upplåter plank eller väggar för detta. Det finns inget skäl att Nackabornas skattepengar ska gå till detta, utan skattepengarna bör prioriteras till annat. Det kostar att upplåta platser för detta eftersom det krävs åtgärder gällande trygghet, praktiska funktioner och miljö. Det är anmärkningsvärt att Nackalistan och Socialdemokraterna anser att det här är en angelägen fråga att spendera skattebetalarnas pengar på. Att ett privat företag gör det i Sickla är en del i äganderätten och ingenting som Nacka kommun lägger sig i.”

Gunnel Nyman Gräff lät anteckna följande till protokollet för Socialdemokraterna:

”Vi måste erkänna graffiti som konstform. Ett uttryckssätt som inte sällan diskuterar aktuella samhällsfrågor utifrån ett undergroundperspektiv. Konsten har, utöver att ibland vara vacker och behaglig, en nyckelfunktion i ett demokratiskt samhälle. Den bidrar på ett sätt som andra metoder inte klarar.

Moderaterna har hittills varit hopplöst rädda för graffiti. Kanske är det för att udden ofta riktas mot deras låt-gå-politik, eller att den avslöjar de obehagliga konsekvenserna av ett konservativt samhälle, eller att den synar marknadsbejakandets misslyckanden?

Konst ska inte bara stryka medhårs, eller vara behaglig och till lags. Den får gärna utmana, ställa frågor och problematisera.

Kulturnämnden har nu röstat ned ett medborgarförslag om att etablera lagliga graffitiväggar. Detta tillsammans med den berömda DNA-koden, vars uppgift under Wall street-festivalen var att hålla de konstnärliga utsmyckningarna i schack. Flera platser i Nacka förgylldes med förvisso vacker, men samtidigt “bakbunden” konst. Det vittnar om Moderaternas rädsla för kulturens egentliga kraft.

Argumenten för att inte använda kommunala medel för att stötta denna konstform har varierat över tid. Senast frågan var uppe avslogs det för att man befarade att det skulle föra med sig skadegörelse. Nu har man förstått att det inte finns några entydiga belegg för det antagandet. Denna gång avslås förslaget istället för att vi inte ska lägga skattepengar på denna konstform, eftersom det redan finns privata initiativ som möjliggör för den som vill, att måla graffiti. Vi har uppenbarligen lyckats förflytta diskussionen i rätt riktning. Kanske krävdes det en skattefinansierad graffitifestival med en moderat DNA-kod om att konsten

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Kommunstyrelsens arbetsutskott

inte får "protestera mot det dåliga samhället", för att börja lirka upp ögonlocken på den konservativa högern.

Socialdemokraterna erkänner graffiti som konstform och vill att den bereds mer utrymme i vår kommun."

Alena Jukic lät anteckna följande till protokollet för Vänsterpartiet:

"Vänsterpartiet är positiva till medborgarförslag och ser att det finns ett behov av en öppen vägg i kommunal regi, och att den behöver ett bra värdskap för att bli en tillgång till Nackas kulturutbud. Medborgarförslaget stämmer väl med Vänsterpartiets kulturpolitik och därför röstar vi för att bifalla det. Nacka driver och marknadsför sig sedan 2019 genom gatukonstfestivalen Wallstreet. Det är en självklarhet att kommunen ska ta ansvar för att låta Nackabor få möjlighet att utöva och utveckla den konstform som utgör grunden för Wallstreet. Vi anser att en öppen vägg i kommunens regi ger kontinuitet, medan den privata vägg som nu finns bara är temporär, i väntan på beslut om ny byggnation på den aktuella platsen."

Desha Svenneborg lät anteckna följande till protokollet för Miljöpartiet:

"Miljöpartiet håller med om att vi behöver fler möjligheter att samskapa konst i våra gemensamma livsmiljöer och ge möjlighet till olika kulturella uttryck i vårt samhälle. I vår budget har vi föreslagit satsningar på kulturdriven stadsutveckling och olika spontankonstytor. Platser att lagligt få måla på är en del av detta och något vi gärna vill se i Nacka. När Nacka blir stad och det byggs mycket finns det många olika tillfälliga byggplank som kan upplåtas för konstnärliga uttryck och bidra till en medskapande stadsutveckling och levande offentliga rum."

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------